

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан гуманітарно-педагогічного
факультету
Неля ПОДЛЕВСЬКА
01 вересня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Галузь знань
Спеціальність
Предметна спеціальність
Рівень вищої освіти
Освітньо-професійна програма
Обсяг дисципліни
Шифр дисципліни
Мова навчання
Статус дисципліни
Факультет
Кафедра

А Освіта / Педагогіка
А 4. Середня освіта
А 4.01 Середня освіта (Українська мова і література)
другий (магістерський)
Середня освіта (Українська мова і література)
5 кредитів ЄКТС
ОФП.01
українська
обов'язкова (цикл фахової підготовки)
гуманітарно-педагогічний
української філології

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проєкт*	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
					Аудиторні заняття					Самостійна робота, у т.ч. ІРС			Залік	Іспит
			Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
Д	1	2	5	150	50	32		18		100				+
З	1	2	5	150	14	8		6		136				+

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Середня освіта (Українська мова і література)» за спеціальністю А4.01 Середня освіта (Українська мова і література)

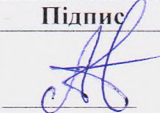
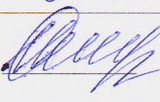
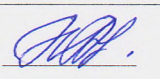
Програму склала Інна ПРИЙМАК к.філол.н. Інна ПРИЙМАК

Схвалено на засіданні кафедри української філології
Протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

Завкафедри української філології Анатолій ЯНЧИШИН Анатолій ЯНЧИШИН

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету
Голова вченої ради факультету Неля ПОДЛЕВСЬКА Неля ПОДЛЕВСЬКА

2 ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ініціали, прізвище
Завідувач кафедри української філології, канд. філол. наук, доц.	Гуманітарно-педагогічний факультет		Анатолій ЯНЧИШИН
Гарант освітньо-професійної програми, канд. філол. наук, доц.	Гуманітарно-педагогічний факультет		Інна ПРИЙМАК
Декан	Гуманітарно-педагогічний факультет		Неля ПОДЛЕВСЬКА

3. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Основні тенденції розвитку літературного процесу – узагальнювальна дисципліна у системі літературознавчих дисциплін, передбачених програмою підготовки фахівця філологічного профілю.

Пререквізити – вихідна.

Постреквізити – ОФП.04 Методика навчання української літератури в закладах загальної середньої освіти; ОФП.05 Педагогічна практика в закладах загальної середньої освіти; ОФП.06 Переддипломна практика; ОФП.07 кваліфікаційна робота; атестаційний іспит.

Відповідно до ОПП із зазначеної спеціальності дисципліна має забезпечити:

компетентності:

ІК.01. Здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.

ЗК 03. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ФК 06. Здатність оперувати основними поняттями, концепціями і фактами сучасної мовознавчої та літературознавчої науки.

ФК 07. Здатність застосовувати знання з провідних галузей мовознавства та літературознавства у практичній діяльності.

ФК 08. Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі європейського, критично осмислювати нові тенденції художньої літератури, формувати національну свідомість, державницьку позицію, культурний світогляд учнів, їхні ціннісні орієнтації на основі сприйняття здобутків українського / європейського письменства.

ФК 09. Здатність здійснювати аналіз історичного розвитку літературознавства у взаємозв'язках із сьогоденням.

ФК 18. Здатність застосовувати системні знання із мовознавчих, літературознавчих дисциплін для вирішення професійних завдань; вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 19. Здатність планувати, організовувати, виконувати та презентувати прикладне дослідження з української мови / літератури, застосовувати елементи теоретичного й експериментального дослідження в професійній діяльності.

програмні результати навчання:

ПРН 03. Орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах (літературних напрямках і течіях), критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення мовознавчої (літературознавчої) науки, демонструвати власну інтерпретацію літературних (мовних) явищ.

ПРН 05. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 06. Уміти застосовувати поглиблені знання з теорії української мови (літератури) для вирішення професійних завдань, вільно користуватися спеціальною термінологією в галузі досліджень з української філології.

ПРН 08. Уміти оцінювати власну навчальну та дослідницьку діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 12. Визначати проблематику сучасного літературознавства. Аналізувати літературні твори, художній текст як окреме естетичне ціле й з огляду на його місце в літературному процесі.

ПРН 13. Характеризувати український літературний процес у його зв'язку з європейським, визначати їх спільні і відмінні риси.

Мета дисципліни полягає у формуванні в студентів систематизованих знань про процеси і явища, притаманні українській літературі в європейському мистецькому контексті, а також сприяє формуванню професійних навиків для майбутньої фахової реалізації.

Предмет дисципліни. Літературний процес ХІ-ХХІ.: основні тенденції та закономірності розвитку

Завдання дисципліни. Надати студентам знання і практичні навички з засвоєння особливостей розвитку національного літературного процесу, новаторських показників розвитку письменства, специфіки розвитку української літератури у її взаємозв'язках з європейським письменством

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: знати закономірності розвитку літературного процесу.; вміти визначати характер і напрям розвитку української літератури; уміти аналізувати особливості сюжету і композиції, конфлікту і системи характерів вивчених художніх творів; критично оцінювати наукові праці, присвячені специфіці розвитку літературного процесу.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВИХ КРЕДИТІВ ДИСЦИПЛІНИ

№№	ТЕМИ	ДФН			ЗФН		
		лекції	практ.	сам. роб.	лекції	практ.	сам. роб.
1.	Тема 1. Загальні тенденції літературного процесу	2	1	10			10
2.	Тема 2. Історія українського літературознавства	2	1	10	1	1	10
3.	Тема 3. Літературні взаємини Київської Русі та Західної Європи	4	2	10			20
4.	Тема 4. Відродження і українська література	4	2	10	1	1	15
5.	Тема 5. Бароко європейське, бароко українське	4	2	10	1	1	15
6.	Тема 6. :Просвітництво і класицизм	4	2	10			12
7.	Тема 7. Українська література та європейський романтизм	4	2	10	1	1	15
8.	Тема 8. Реалістичні тенденції в українській та європейських літературах.	2	1	10	1	1	10
9.	Тема 9. Становлення та розвиток модернізму на європейських просторах.	4	2	10	2	1	15
10.	Тема 10. Постмодернізм в сучасному літературному процесі.	2	3	10	1		15
Загальна кількість годин:		32	18	100	8	6	136

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст лекційного курсу

Перелік лекцій для студентів *денної* форми здобуття освіти

№№	Перелік змістових модулів, тем лекцій, їх анотацій	Кількість годин
1.	Лекція 1. Загальні тенденції літературного процесу Вступ. Поняття про літературний процес. Спадкоємність. Літературні взаємодії і взаємовпливи. Літературна традиція і новаторство. <i>Основна: 1,2,3; Додаткова: 10,14</i>	2
2.	Лекція 2. Історія українського літературознавства Зародження та розвиток українського літературознавства (XI—XVIII ст.). Українське літературознавство в перші десятиріччя XIX століття. Розвиток українського літературознавства в середині XIX століття. Українське літературознавство в останні десятиліття XIX століття. Українське літературознавство XX століття: здобутки і втрати Література: <i>Основна: 1,2,3; Додаткова: 8, 10,15</i>	2
3.	Лекція 3. Літературні взаємини Київської Русі й Західної Європи X-XII ст. Культурно-літературні відносини Західної Європи і Русі домонгольського періоду. Українська тематика у скандинавських сагах. Література: <i>Основна: 1,2,3; Додаткова: 8, 10</i>	2
4.	Лекція 4. Літературні взаємини Київської Русі й Західної Європи XIII- XV ст. Культурно-літературні відносини Західної Європи і Русі післямонгольського періоду. Контекст давньоруської літератури і української літератури XIV—XV ст. Роль Кипріяна та Григорія Цамблаків у розвитку українського письменства кінця XIV-XVст Література: <i>Основна: 1,2,3; Додаткова: 14</i>	2

5.	Лекція 5. Відродження і українська література Доба Відродження в європейському культурному просторі. Латиномовна література. Творчість Ю. Дрогобича, Павла Русина, С. Оріховського. Література: <i>Основна: 1,2,3; Додаткова: 11</i>	2
6.	Лекція 6. Ренесансний романтизм та реалізм на національному ґрунті. Культурні і літературні взаємозв'язки між східними й південними слов'янами. Українсько-чеські літературні зв'язки, діяльність Яна Благослава, історія написання вірша-пісні баладного характеру «Дунаю, Дунаю, чому смутен течеш?». Література: <i>Основна: 1,2,3; Додаткова: 12</i>	2
7.	Лекція 7. Бароко європейське, бароко українське Становлення та розвиток бароко в загальнокультурному контексті. Жанрово-тематична специфіка філософської, релігійної та метафізичної літератури доби бароко. Полемічна творчість українських письменників в контексті раннього бароко. Барокові образи-символи Смерті, Душі та Тіла. Концепт «Час» у релігійно-філософській та метафізичній поезії XVII ст. Література: <i>Основна: 1,2, 3; Додаткова: 9,10</i>	2
8.	Лекція 8. Бароко у 18 ст. Специфіка розвитку «низового» бароко в українській та європейських літературах. Діяльність Петра Могили та вплив Києво-Могилянської академії на розвій літературно-культурного життя доби. Творчість Г. Сковороди. Література: <i>Основна: 1,2, 3; Додаткова: 9,10</i>	2
9.	Лекція 9. Класицизм в українській та західноєвропейських літературах Класицизм як мистецько-літературний напрям. Етапи розвитку класицизму в європейському літературному процесі. Основні правила класицизму. Розвиток класицизму в українській літературі. Література: <i>Основна: 1,2, 3; Додаткова: 9,10</i>	2
10.	Лекція 10. Просвітництво у європейському контексті. Доба Просвітництва у європейському контексті. Естетичні та філософські доктрини Просвітництва. Просвітницький класицизм, просвітницький реалізм, сентименталізм як основні літературні напрями доби. Специфіка розвитку Просвітництва в українській літературі. Література: <i>Основна: 1, 2,3; Додаткова: 8,10.</i>	2
11.	Лекція 11. Україна та європейський романтизм. Розвиток романтизму і праці Г. Гердера. Українська тематика в російській та польській літературах. Вплив діячів чеського відродження П. Я. Шафарика, Я. Коллара, Ф. Палацького, Ф.-Л. Челаковського на українських митців. Українська тематика в західноєвропейських літературах. Образ Мазепи у європейській літературній традиції. Події національної історії в поемі «Гонта» Р. Фон Готшала. Український фольклор та розвиток європейської романтичної літератури. Література: <i>Основна: 1,2,3; Додаткова: 13, 15</i>	2
12.	Лекція 12. Творчість Тараса Шевченка в європейському контексті. Творчість Т. Шевченка в європейському літературно-мистецькому контексті. Розвиток романтизму і поетична спадщина письменника. Історична тема у творчості європейських романтиків та Т. Шевченка. Реалістичні мотиви у творчості Шевченка. Вплив мистецького генія Т. Шевченка на європейський літературний розвиток. Література: <i>Основна: 1,2,3; Додаткова: 15</i>	2
13.	Лекція 13. Становлення й розвиток реалізму. Реалістичні тенденції в українській та європейських літературах. Соціально-політичні та економічні чинники, які мали вплив на розвиток реалізму. Визначальні прикмети реалізму. Специфіка розвитку реалізму в українській літературі. Натуралізм та його вираження в національному письменстві. Естетика реалізму в творчості	2

	Івана Франка. Літературні дискусії про шляхи розвитку літератури. І. Нечуй-Левицький, І. Франко, М. Драгоманов про літературний процес II половини XIX ст. Література: <i>Основна: 1,2,3; Додаткова: 7,16</i>	
14.	Лекція 14. Становлення та розвиток модернізму на європейських просторах. Основні модерністські напрями. Основні тенденції розвитку світової культури в XX ст. Модернізм та його течії у мистецтві й культурі XX ст. Європейська школа літературного модернізму. Поетична творчість молодомузівців: П. Карманського, В. Пачковського, Грицька Чупринки, М. Філянського. Прозова спадщина М. Яцківа. Література: <i>Основна: 1,2,3; Додаткова: 5,6,12</i>	2
15.	Лекція 15. Особливості літературного процесу України в 20-30-х рр XX ст. Суперечності і складності літературного процесу 20-30-х років. Утворення літературних об'єднань та угруповань, їхні естетичні орієнтири. Літературна дискусія 1925-1928 років. Роль М.Хвильового та М.Зерова у ході дискусії. Хронологічні межі та суспільні й ідейно-художні особливості періодів розвитку новітньої літератури. Література: <i>Основна: 1,2,3; Додаткова: 5,6,12,16</i>	2
16.	Лекція 16. Українська література кінця XX — початку XXI ст. Постмодернізм. Суспільні та історичні умови літературного процесу 90-х років XX століття. Постмодернізм як художня методологія літератури 90-х. Літературні угруповання. Двотисячники в сучасній українській літературі. Антології творів молодих письменників. Масова література в сучасній Україні: проблеми жанрово-стильового визначення Література: <i>Основна: 1,2,3; Додаткова: 5,6,12,15,16</i>	2
Загальна кількість годин:		32

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми здобуття освіти

Номер лекції	Тема лекції	Кількість годин
1-2	Вступ. Поняття про літературний процес. Спадкоємність. Літературні взаємодії і взаємовпливи. Літературна традиція і новаторство. Загальні тенденції літературного процесу. Історія українського літературознавства Література: <i>Основна 1,2,3; Додаткова: 14, 17</i>	1
3-5	Літературні взаємини Київської Русі й Західної Європи. Література Відродження Література: <i>Основна: 1,2,3 Додаткова: 10, 13/</i>	1
7-10	Бароко, класицизм та просвітництво в національному писемстві Література: <i>Основна: 1,2,3 Додаткова: 13,15</i>	1
11-12	Україна і європейський романтизм. Творчість Тараса Шевченка Література: <i>Основна: 1,2,3; Додаткова: 13, 15</i>	1
13-14	Становлення й розвиток реалізму. Реалістичні тенденції в українській та європейських літературах. Література: <i>Основна: 1,2,3; Додаткова: 7,10</i>	2
15-17	Модернізм та постмодернізм в українській літературі Література: <i>Основна: 1,2,3; Додаткова: 11,15,16.</i>	2
		8

5.2. Зміст практичних занять

Перелік практичних занять для студентів *денної* форми здобуття освіти

№№	Перелік змістових модулів, теми практичних занять, зміст практичних занять	Кіл-ть годин
1.	<u>Заняття 1.</u> Сутність літературного процесу, його основні аспекти. Історія розвитку українського літературознавства Література: <i>Основна: 1,2,3; Додаткова: 10,14</i>	2
2.	<u>Заняття 2.</u> Доба Середньовіччя на українських та європейських землях. Література: <i>Основна: 1,2,3; Додаткова: 8, 10</i>	2
3.	<u>Заняття 3.</u> Відродження в контексті української та європейських літератур. Література: <i>Основна: 1,2,3; Додаткова: 11</i>	2
4.	<u>Заняття 4.</u> Барокова літературна традиція. Взаємозв'язки українського та європейського бароко. Література: <i>Основна: 1,2,3 Додаткова: 13,15</i>	2
5.	<u>Заняття 5.</u> Поетична творчість українських письменників –романтиків у руслі європейського романтизму Творчість Т. Шевченка у загальноєвропейському контексті. Література: <i>Основна: 1,2,3; Додаткова: 13, 15</i>	2
6.	<u>Заняття 6.</u> Література реалізму Розвиток прозових жанрів в українській та європейських літературах у II половині XIX ст. Література: <i>Основна: 1,2,3; Додаткова: 7,16</i>	2
7.	<u>Заняття 7.</u> Розвиток українського модернізму кінця XIX – початку XX ст та європейські мистецько-літературні рухи. Література: <i>Основна: 1,2,3; Додаткова: 5,6,12</i>	2
8.	<u>Заняття 8.</u> Специфіка розвитку постмодернізму в українській та європейських літературах Література: <i>Основна: 1,2,3; Додаткова: 5,6,12,15,16</i>	2
9.	<u>Заняття 8 Літературний процес XXI ст.</u> Література: <i>Основна: 1,2,3; Додаткова: 5,6,12,15,16</i>	2
Загальна кількість годин:		18

Перелік практичних занять для студентів заочної форми навчання

Номер	Тема	Кількість годин
1.	Сутність літературного процесу, його основні аспекти. Історія розвитку українського літературознавства Література: <i>Основна 1,2,3; Додаткова: 14, 17</i>	1
2.	Доба Середньовіччя на українських та європейських землях. Відродження в контексті української та європейських літератур. Література: <i>Основна: 1,2,3; Додаткова: 8, 10</i>	1
3.	Бароко, класицизм та просвітництво в національному писемстві Література: <i>Основна: 1,2,3 Додаткова: 13,15</i>	1
4.	Україна і європейський романтизм. Творчість Тараса Шевченка Література: <i>Основна: 1,2,3; Додаткова: 13, 15</i>	1
5.	Становлення й розвиток реалізму. Реалістичні тенденції в українській та	1

	європейських літературах. Література: <i>Основна: 1,2,3; Додаткова: 7,16</i>	
6.	Модернізм та постмодернізм в українській літературі Література: <i>Основна: 1,2,3; Додаткова: 5,6,12,15,16</i>	1
		6

5.3. Зміст самостійної роботи студентів.

Самостійна робота студентів усіх форм здобуття освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до практичних занять, виконанні індивідуальних домашніх завдань, підготовці до їх презентації і обговорення, у виконанні тестових завдань за теоретичним матеріалом у Moodle тощо. Студенти заочної форми здобуття освіти виконують ще й контрольну роботу. Вимоги до її виконання та варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний здобувач вищої освіти отримує у викладача у період настановної сесії. Крім цього до послуг студентів сторінка навчальної дисципліни у Модульному середовищі для навчання, де розміщені Робоча програма дисципліни та необхідні документи з її навчально-методичного забезпечення та контролю результатів навчання.

№№	Перелік змістових модулів, теми практичних занять, зміст самостійної роботи	Кіл-ть годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1. Загальні тенденції літературного процесу <u>1.</u> Підготовка до практичного заняття за темою. 1.1. Опрацювання літератури. 1.2 Опрацювання електронного конспекту лекцій. 1.3. Ознайомлення зі списком художньої літератури. 2.Встановить закономірності виникнення, становлення та функціонування різних літературознавчих методів, напрямів і шкіл в Україні (враховуючи західноєвропейський контекст).	10	10
2	Тема 2. Історія українського літературознавства <u>1.</u> Підготовка до практичного заняття за темою 1-2. 1.1. Опрацювання літератури. 1.2 Опрацювання електронного конспекту лекцій. 2. Підготовка до усного опитування.	10	10
3	Тема 3. Літературні взаємини Київської Русі та Західної Європи <u>1.</u> Підготовка до практичного заняття за темою3. 1.1. Опрацювання літератури. 1.2 Опрацювання електронного конспекту лекцій. 1.3. Ознайомлення зі списком художньої літератури. 2.Читання художніх текстів. 2.1 Визначте специфіку подання Русі у скандинавській, німецькій та французькій літературній спадщині. 3. Підготовка до тестового контролю.	10	20
4	Тема 4. Відродження і українська література <u>1.</u> Підготовка до практичного заняття за темою. 1.1. Опрацювання літератури. 1.2 Опрацювання електронного конспекту лекцій. 1.3. Ознайомлення зі списком художньої літератури. 2.Читання художніх текстів. З'ясуйте особливості розвитку доби Відродження в українській літературі. У чому полягає специфіка впровадження ренесансних ідей в Україні? 3. Підготовка до усного опитування	10	15

5	Тема 5. Бароко європейське, бароко українське 1. Підготовка до практичного заняття за темою. 1.1. Опрацювання літератури. 1.2 Опрацювання електронного конспекту лекцій. 1.3. Ознайомлення зі списком художньої літератури. 2. Читання художніх текстів. 2.1 Визначте прояви специфічних рис українського бароко у поезіях Г. Сковороди. 3. Підготовка до тестового контролю	10	15
6	Тема 6. Просвітництво та класицизм 1. Підготовка до практичного заняття за темою. 1.1. Опрацювання літератури. 1.2 Опрацювання електронного конспекту лекцій. 1.3. Ознайомлення зі списком художньої літератури. 2. Читання художніх текстів. 3. Виконання ІДЗ	10	14
7	Тема 7. Українська література і європейський романтизм 1. Підготовка до практичного заняття за темою. 1.1. Опрацювання літератури. 1.2 Опрацювання електронного конспекту лекцій. 1.3. Ознайомлення зі списком художньої літератури. 2. Читання художніх текстів. 3. Виконання ІДЗ	10	15
8	Тема 8. Реалістичні тенденції в українській та європейських літературах. 1. Підготовка до практичного заняття за темою. 1.1. Опрацювання літератури. 1.2 Опрацювання електронного конспекту лекцій. 1.3. Ознайомлення зі списком художньої літератури. 2. Читання художніх текстів. 3. Підготовка до тестового контролю.	10	10
9	Тема 9. Становлення та розвиток модернізму на європейських просторах. 1. Підготовка до практичного заняття за темою. 1.1. Опрацювання літератури. 1.2 Опрацювання електронного конспекту лекцій. 1.3. Ознайомлення зі списком художньої літератури. 2. Читання художніх текстів. 3. Підготовка до усної відповіді	10	15
10ю	Тема 10. Постмодернізм в сучасному літературному процесі. 1. Підготовка до практичного заняття за темою. 1.1. Опрацювання літератури. 1.2 Опрацювання електронного конспекту лекцій. 1.3. Ознайомлення зі списком художньої літератури. 2. Читання художніх текстів. 3. Підготовка до тестового контролю матеріалу. 4. Підготовка до підсумкового контролю	10	15
Загальна кількість годин:		100	136

6. Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій та методів навчання, зокрема: методи навчання за джерелом передачі і сприймання інформації (словесні (пояснення, дискусія, консультування), практичні (інструктування), наочні (демонстрування, ілюстрування, спостереження); за логікою передачі і сприймання навчальної інформації; за рівнем самостійності пізнавальної діяльності (методи проблемного викладу, частково пошукові); методи стимулювання і мотивації учіння, інтерактивні; інформаційно-комунікаційних та технології дистанційного навчання (сервіс для проведення онлайн конференцій Zoom, Модульне середовище для навчання тощо).

7. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу.

При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

– усне опитування;

- тестовий контроль теоретичного матеріалу;
- оцінювання результатів роботи на практичних заняттях (виконання практичних завдань; участь у обговоренні індивідуальних домашніх завдань);

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати поточного контролю. Здобувач вищої освіти, який набрав з будь-якого виду навчальної роботи суму балів, нижчу за 60 відсотків від максимального бала, вважається таким, що має академічну заборгованість. Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії або за графіком, встановленим деканатом відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

8. Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичних занять (опанування теоретичного матеріалу з теми, активна робота на занятті).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт у встановлені терміни, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами опитування під час практичних занять, тестування й виконання індивідуального домашнього завдання. Виконання індивідуального завдання завершується його здачею на перевірку у терміни, встановлені графіком самостійної роботи.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без правомірного цитування)). У разі порушення політики академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються та не толеруються.

У межах вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти передбачено визнання і зарахування результатів навчання, набутих шляхом неформальної освіти, що розміщені на доступних платформах (<https://7eminar.ua/>, <https://seminar.expertus.com.ua/>, <https://sys2biz.com.ua/seminars/>, <https://finacademy.net/ua/webinars>, <https://www.coursera.org/>, <https://prometheus.org.ua/>), які сприяють формування компетентностей і поглибленню результатів навчання, визначених робочою програмою дисципліни, або забезпечують вивчення відповідної теми та/або виду робіт з програми навчальної дисципліни (детальніше у «Положенні про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ»).

9. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця (робота) може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимальної можливої суми балів, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються.

Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи (структурну одиницю) після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти. За умови виконання усіх видів навчальної роботи за результатами поточного контролю протягом вивчення навчальної дисципліни, встановлених її робочою програмою, кожен здобувач денної і заочної форм здобуття освіти може набрати до 100 балів. Позитивну підсумкову оцінку здобувач може отримати, якщо за результатами поточного контролю набере від 60 до 100 балів. Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЕКТС (див. таблицю Співвідношення...), яка заноситься в екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти у 1 семестрі

Аудиторна робота				Контрольні заходи		Самостійна робота		Семестро-вий контроль	Разом
Перший семестр									Сума балів
Тестовий контроль:				Практичні заняття (мінімум – 2 контрольні точки)		ІДЗ*		Іспит	
Т 1-4	Т 5-8	Т 9-12	Т 13-16	Т*1-5	Т6-15	Т 9	Т.12		
Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум)									
6-10	6-10	6-10	6-10	3-5	3-5	3-5	3-5	24-40	60-100**
24-40				6-10		6-10		24-40	

Примітка: ІДЗ* – індивідуальне домашнє завдання; Т* – тема навчальної дисципліни;

**За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перездати у встановлений викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка встановлюється відповідно до таблиці «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС».

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми здобуття освіти

Аудиторна робота			Самостійна, індивідуальна робота				Семестровий контроль	Разом
Перший семестр								Сума балів
Тестовий контроль			Контрольна робота		Практичне заняття		Іспит	
T1-5	T6-10	T11-16	Якість виконання	Захист роботи	T1-5	T6-15		
Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)								
3-5	3-5	3-5	12-20	3-5	3-5	3-5	30-50	60-100
9-15			15-25		6-10		30-50	

Таблиця – Розподіл балів між завданнями контрольної роботи здобувача вищої освіти

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал	Потенційні позитивні бали* (середній бал)	Максимальний (високий) бал
Теоретичне питання № 1	3	4	5
Теоретичне питання № 2	3	4	5
Практичне завдання	6	8	10
Всього балів	12	16	20

Примітка. *Позитивний бал за контрольну роботу, відмінний від мінімального (12 балів) та максимального (20 балів), знаходиться в межах 13-19 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) контрольної роботи.

Кожне завдання контрольної роботи здобувача вищої освіти оцінюється з використанням наведених нижче у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (щодо визначення достатнього, середнього та високого рівня досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей).

Оцінювання на практичних заняттях

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів на знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і

уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення; аналізувати художні тексти; співставляти літературні стилі та явища;

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на практичних заняттях викладач користується наведеними нижче критеріями:

Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерія оцінювання
Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді мовою викладання (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення завдань, вміє заповнювати форми звітності, аналізувати їх на помилки та виправляти їх, шукати взаємозв'язки між формами. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. При відповіді допустив дві–три несуттєві <i>помилки</i> .
Добре (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві–три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, переколює їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.

ІДЗ здобувача вищої освіти оцінюється аналогічно з використанням вищенаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (мінімальний позитивний бал – 6 балів, максимальний – 10 балів). При підготовці тез доповідей на конференцію у якості ІДЗ здобувач вищої освіти отримує максимальний бал (10) за його виконання.

Оцінювання результатів тестового контролю

Кожен з двох тестів, передбачених робочою програмою, складається із 20 тестових завдань. Максимальна сума балів, яку може набрати студент за результатами тестування, складає 10.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 6 до 10 балів:

Таблиця – Розподіл балів в залежності від наданих правильних відповідей на тестові завдання (20 тестових питань, максимум – 10 балів)

Кількість правильних відповідей	0-11	12-13	14	15-16	17	18-20
Відсоток правильних відповідей	0-59	60-65	66-72	73-82	83-89	90-100
Кількість отриманих балів	0	6	7	8	9	10

На тестування відводиться 25 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в онлайн режимі у Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни. Тестування здобувачів вищої освіти у Модульному середовищі для навчання автоматично оцінюються за критеріями, наведеними у таблиці вище.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю (іспит)

Освітня програма передбачає підсумковий семестровий контроль з дисципліни у формі іспиту, завданням якого є системне й об'єктивне оцінювання як теоретичної, так і практичної підготовки здобувача з навчальної дисципліни. Складання іспиту відбувається за попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри білетами. Відповідно до цього в екзаменаційному білеті пропонується поєднання питань як теоретичного (в т.ч. у тестовій формі), так і практичного характеру.

Таблиця – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів денної форми навчання (40 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання № 1	6	8	10
Теоретичне питання № 2	6	8	10
Практичне завдання	12	16	20
Разом:	24		40

Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (24 бали) та максимального (40 балів), знаходиться в межах 25-39 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

Таблиця – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів заочної форми навчання (50 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання № 1	6	12	15
Теоретичне питання № 2	6	12	15
Практичне завдання	14	16	20
Разом:	30	40	50

Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (30 балів) та максимального (50 балів), знаходиться в межах 31-49 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

Для кожного окремого виду завдань підсумкового семестрового контролю застосовуються критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти, наведені вище (Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти).

Таблиця – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (Опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		
D	66-72		
E	60-65		Задовільно/Satisfactory – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни

FX	40-59	Незараховано	Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		Незадовільно/Fail – Результати навчання відсутні

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання з усіх видів робіт до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС у наведеній нижче таблиці.

Семестровий іспит виставляється, якщо загальна сума балів, яку набрав студент з дисципліни за результатами поточного та підсумкового контролю, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «відмінно/добре/задовільно», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом сумі балів відповідно до таблиці Співвідношення.

11.ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗДОБУТИХ СТУДЕНТАМИ ЗНАЬ

1. Поняття про літературний процес. Спадкоємність. Літературні взаємодії і взаємовпливи. Літературна традиція і новаторство.
2. Зародження та розвиток українського літературознавства (XI—XVIII ст.).
3. Українське літературознавство в перші десятиріччя XIX століття.
4. Розвиток українського літературознавства в середині XIX століття.
5. Українське літературознавство кінця XIX — початку XX ст.
6. Українське літературознавство XX століття: здобутки і втрати
7. Київська Русь у загальноєвропейському культурному просторі.
8. Історичні хроніки про взаємини Київської Русі із державами.
9. «Руський відгомін» в західноєвропейській художній літературі XI—XII ст.
10. Культурно-літературні відносини Західної Європи і Русі післямонгольського періоду. Другий південнослов'янський вплив. Діяльність Кипріяна та Григорія Цамблаків.
11. Контекст давньоруської літератури і української літератури XIV—XV ст.
12. Доба Відродження як мистецько-літературна категорія.
13. Суспільно історичні умови українського суспільства XV—XVI ст.
14. Українська латиномовна література як форма синтезу вітчизняних та загальноєвропейських традицій.
15. Літературна спадщина Юрія Дрогобича.
16. Ідейно-тематичне спрямування поезії Павла Русина.
17. Ренесансні мотиви в поезії Станіслава Оріховського.
18. Ренесансний романтизм на національному ґрунті.
19. Культурні і літературні взаємозв'язків між східними й південними слов'янами.
20. Розвиток бароко в українській та європейській літературах.
21. Розвиток драматургії та театру доби бароко.
22. Барокова проповідь.
23. Риси барокового стилю у творчості М. Смотрицького та І. Вишенського.
24. Образ Мазепи у європейській літературній традиції.
25. Доба Реформації та розвиток полемічного письменства в Україні.
26. Класицизм в українській та західноєвропейських літературах
27. Просвітництво у європейській культурній спадщині.
28. Український фольклор та розвиток європейської романтичної літератури.
29. Курйозне віршування доби бароко.
30. Творчість Г. Сковороди у світовому контексті.
31. Романтизм в національному та європейському варіантах.
32. Філософські чинники зародження романтизму в літературі.
33. «Українська школа» в польській літературі.
34. Шевченко в європейському контексті.
35. Романтичний мотив «світової туги» у літературній спадщині Т. Шевченка.
36. «Гайдамаки» Т. Шевченка у загальноєвропейському літературному просторі.
37. Реалізм в українській літературі.
38. Розвиток епічних жанрів у світовій та зарубіжній літературах.

39. Специфіка розвитку соціально-психологічного роману в літературній традиції.
40. Специфіка розвитку модернізму в українській літературі.
41. Основні тенденції розвитку світової культури в ХХ ст.
42. Модернізм та його течії у мистецтві й культурі ХХ ст.
43. Імпресіонізм в українській та європейській літературах.
44. Експресіонізм в українській та європейській літературах.
45. Українська тематика в російській та польській літературах доби романтизму.
46. Символізм в українській та європейській літературах.
47. Американська школа літературного модернізму
48. Особливості літературного процесу України в ХХ ст
49. Постмодернізм і національному та європейському варіантах.
50. Розвиток української літератури початку ХХІ ст.

12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний процес з дисципліни «Основні тенденції розвитку української літератури» повністю і в достатній кількості забезпечені необхідними навчально-методичними матеріалами.

Приймак І. В. Основні тенденції розвитку української літератури: методичні рекомендації до практичних занять. Хмельницький, ХНУ, 2024. 38 с.

13. Рекомендована література:

Основна

1. Будний В. Ільницький М. Порівняльне літературознавство: Підручник. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 430 с.
2. Історія української літератури: У 12 тт. К.: Наук. думка, 2013-2021.
3. Наливайко Д. С. Компаративістика й історія літератури. К. «Acta» publishers, 2009. 425 .
4. Приймак І. В. Основні тенденції розвитку української літератури: методичні рекомендації до практичних занять. Хмельницький, ХНУ, 2024. 38 с.

Додаткова

5. Агеева В. Апологія модерну: обрис ХХ віку. К. : Грані-Т, 2011. 408 с
6. Брайко О. Нарис Г. Успенського «Випрямила» і новела В. Винниченка «Ланцюг»: літературна рецепція теми та її індивідуальні стильові модифікації в контексті доби Слово і Час. 2016. № 4. С. 16-30.
7. Гаврилюк О. Українська література в контексті розвитку суспільства другої половини ХІХ століття. Дивослово. 2012. № 8. С. 11 – 15.
8. Галич О. А. Історія літературознавства. К.:Либідь, 2013, 392 с.
9. Іванишин В. П Нариси з теорії літератури, 2010.
10. Наливайко Д. С. Компаративістика й історія літератури. К. «Acta» publishers, 2009. 425 .
11. Матвіїшин В. Г. Український літературний європеїзм К.: «Академія», 2009, 264 с.
12. Приймак І. В. Українська література у взаємозв'язках з європейською літературною традицією. Магістр української філології: теорія і практика навчання: колективна монографія. За ред. М.М. Торчинського. Хмельницький, 2021. С. 84-90.
13. Приймак І. "Українська школа" в польській літературній спадщині. *Ucrainica X. Současna ukrainistika. Problémy jazyka, literatury a kultury. Acta Universitatis Palackianae Olomucensis. Facultas Philosophica. Olomouc, 2023. S. 323-331*
14. Prymak Inna, Tsaralunga Inna. «[Слово] надгробное... Кипріяну...» by Gregory Tsamblak: Linguistic and Stylistic Features of the Work. Български език и литература. *Bulgarski Ezik i Literatura – Bulgarian Language and Literature. Volume 64. Number 4. 2022. P. 367-379.*
15. Сучасна літературна компаративістика: стратегії і методи. Антологія / За загальною редакцією Дмитра Наливайка. К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2009.
16. Юрчук О. У тіні імперії: українська література у світлі постколоніальної теорії. Київ: Академія, 2013. 221 с.

1.

14. Інформаційні ресурси

1. Модульне середовище Хмельницького національного університету (Кафедра української філології). Доступ до ресурсу: <https://msn.khmnpu.edu.ua/course/view.php?id=9193>
2. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: http://lib.khmnpu.edu.ua/asp/php_f/p1age_lib.php
3. Інституційний репозитарій ХНУ. Доступ до ресурсу: <http://elar.khmnpu.edu.ua/jspui/?locale=uk>